

İNGİLTERE HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

DİASPORA ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Ocak 2016 Raporu
Yazan: Fikret TOPAL

İNGİLTERE HAK VE ÖZGÜRLÜKLER

GİRİŞ

İnsan hakları, tüm insanlığın ırk, din, dil, cinsiyet vb. hiç bir ayırım gözetilmeden faydalanabileceği temel hak ve özgürlükleri olarak tanımlanabilir. Bu hak kapsamında herkesin kanun önünde eşitliğe, yaşama hakkına, özgür olmaya, güvenliğini sağlamaya, kölelik altına alınmama ve işkenceye maruz kalmama gibi İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si tarafından da kabul edilmiş daha nice haklara sahip olduğu varsayılır. Bugüne kadar bu hakka yönelik ihlallerin daha çok Asya-Afrika-Ortadoğu gibi ülkelerde yaygın olduğu bir ön kabul olarak süregelmiştir. Oysa son yıllarda yaşanan gelişmelerin daha net gösterdiği gibi bu hak ihlallerine pek tabii gelişmiş batı ülkelerinde de sık sık rastlandığı gözlemlenebilir. Bu tür hak ihlallerinin en fazla olduğu yerlerden birisi de Birleşik Krallık'tır. Ancak bu ihlalleri incelemeyi önce Birleşik Krallık'ın temel özelliklerinin bilinmesi konuya daha fazla açıklık getirecektir.

BİRLEŞİK KRALLIK'A İLİŞKİN TEMEL BİLGİLER

Avrupa'nın en büyük iki ekonomisinden biri olan Birleşik Krallık, bugün Avrupa içerisinde Almanya ve Fransa ile birlikte önemli bir pozisyona sahiptir. Avrupa'nın kuzeybatısında yer alan Birleşik Krallık, 16.yy'da (1536-1542) Galler'in Krallığına katılım antlaşması, 18.yy'da (1707) da İskoçya'nın ve son olarak da 1922'de Kuzey İrlanda'nın Birleşik Krallığına bağlı kalmak istemesi ile bugünkü siyasi coğrafyasını tamamlamıştır. Resmi adı "Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı" (*United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*) olan ve dört farklı ülkenin birleşiminden meydana gelen Birleşik Krallık'ta İngiltere, Galler ve İskoçya'nın oluşturduğu kısım "Büyük Britanya" olarak adlandırılmaktadır. 1922 yılında İrlanda'nın bağımsızlığını kazanmasına rağmen ülkenin kuzeyinin Büyük Britanya'ya bağlı kalmayı tercih etmesi ile bugünkü son halini almıştır.

Kıta Avrupası'ndan farklı bir yönetim geleneği olan Birleşik Krallık dünyanın en eski parlamenter yönetimine sahip bir anayasal monarşidir. Sembolik/Simgesel yetkileri olan ve *Tac'ı* (*Crown*) temsil eden Kral/Kraliçe yürütmenin, yargının ve Kilise'nin başı, aynı zamanda silahlı kuvvetlerin komutanı, ayrıca yasamanın da bir parçasıdır. Çünkü yasalara son onay vermesi gereken Kral/Kraliçe'dir. Her ne kadar bu yasaları veto yetkisi bulursa da yaklaşık 300 yıldır hiç bir yasa veto edilmemiştir. 1953'ten bu yana Birleşik Krallığın Tac'ı Kraliçe II.

Elizabeth¹ tarafından temsil edilmektedir. Yasama organı seçimle gelen 650 üyeli Avam Kamarası (House of Commons) ile atama usulü gelen yaklaşık 800 üyeli Lordlar Kamarası'ndan (House of Lords) oluşmaktadır. Avam Kamarası bu kurumlar içerisinde en güçlü olanıdır. İsterse Krallığı, isterse Lordlar Kamarasını da ortadan kaldırabilme yetkisi bulunmaktadır. Avam Kamarası'ndaki milletvekillerinin istifa etmesi söz konusu değildir. İstifa etmek isteyen vekiller bu durumu aşmak için Maliye Bakanlığı'nda böyle durumlar için boş bulundurulmuş bir kadroya geçerler.

Tablo1: Birleşik Krallık Nüfus Dağılımı

Birleşik Krallık	64.1 milyon	% 100
İngiltere	53.9 milyon	% 84
Galler	3.1 milyon	% 4.8
İskoçya	5.3 milyon	% 8.3
Kuzey İrlanda	1.8 milyon	% 2.9

Kaynak: www.londra.be.mfa.gov.tr

Birleşik Krallık 3 trilyon dolarlık Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla ile dünyanın en büyük beşinci Avrupa'nın ise en büyük ikinci ekonomilerinden biridir. Birleşik Krallığı oluşturan ülkeler arasında (bu ülkelere “*constituent countries*” denmektedir) hem bu ekonomik gücün büyük bir kısmını hem de nüfus gücünü elinde tutan İngiltere, diğer ülkelerden daha önemli bir pozisyonadadır. Tablo 1’de de görüldüğü üzere İngiltere 54 milyonluk nüfusu ile toplam nüfusun %84’lük kısmını oluşturmaktadır. Krallık’taki diğer etnik unsurlarını ise Galli, İskoç ve İrlandalılar oluşturmaktadır.

II. DÜNYA SAVAŞI SONRASI BİRLEŞİK KRALLIK

Birleşik Krallığın II.Dünya savaşı sonrası siyasi tarihi genellikle iki parti (İşçi Partisi (İP)-*Labour Party* ve Muhafazakar Parti (MP)-*Conservative Party*) arasında süregelen mücadeleden oluşmaktadır. Bu mücadelenin iki parti arasında geçmesinin en büyük sebebi ise mevcut seçim sistemidir. Dar bölge ve çoğunluk esasına göre tasarlanmış seçim sistemine sahip olan Krallık 650 seçim bölgesinden meydana gelmektedir. Her bölgeden bir milletvekili çıkmakta ve diğer adayların aldığı oylar partisine bir katkı sağlamamaktadır. Bu durum yüzyıldan fazla süredir Britanya siyasetinde kökleşmiş İP ve MP’ye (Tablo 2’de de görüldüğü üzere) avantaj sağlarken diğer küçük partiler için ise bir dezavantaj oluşturmaktadır. Böylece iki büyük parti yıllardır parlamentonun büyük bir kısmını oluşturmaktadır.

¹ Resmi Ünvanı: Elizabeth II, by the Grace of God, of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and of her other realms and territories Queen, Head of the Commonwealth, Defender of the Faith.

İkinci Dünya Savaşı'ndan galibiyetle çıkmasına rağmen 1945'li yıllarda Birleşik Krallık ekonomisi oldukça kötü bir haldeydi. Savaş sonrası Churchill'i devirerek iktidara gelen İşçi Partisi döneminde refah devleti ve demiryolları, uçak fabrikaları, madenlerin millileştirmesi gibi politikalarla ekonomi iyileştirilmeye çalışılmaktaydı. Öte yandan ekonomik yönden sıkıntılı durumda olan Krallığın sömürgelerdeki askeri harcamalara kaynak aktaramayacağı görülmekteydi. Böylece Britanyalılar'ın "düzenli ve onurlu" bir geri çekilme olarak yansıttıkları sömürgelerden çekilme dönemi başlıyordu. 1947 yılında Hindistan, 1948'de Ürdün ve yine aynı yıl Filistin'den çekilerek askeri harcamalarında kısıntıya gidiyorlardı.

1951 sonrası Churchill önderliğinde iktidarı tekrar ele geçiren Muhafazakârlar 1964'e kadar iktidarda kaldılar. Bu dönem içerisinde yaşanan en önemli gelişmelerden biri "Süveyş Krizi" olmuştur. Süveyş Kanalı'nın Mısır lideri Cemal Abdülnasır tarafından millileştirilmesinin ardından, Kanal'ın işletmesini yapan İngiliz ve Fransızlar Mısır'a hava harekâtı düzenlemişlerdir. Her ne kadar hava harekâtı başarılı olsa da ABD, Sovyetler ve Britanya içerisindeki tepkiler sonucunda geri çekilmek zorunda kalındı.

1964 sonrası iktidar iki parti arasında Tablo2'de de görüldüğü üzere sürekli el değiştirerek sürdü. 1970-74 arası Muhafazakâr Parti döneminde Britanya 1961'de başvurduğu ve De Gaulle'ün engellemeleri ile giremediği Avrupa Birliği'ne dâhil oldu. Ancak bugünlerde 1960'larda istenmediği ve ancak De Gaulle'in ölümü ile birlikte 1973'te katılabildiği Birlik'ten çıkma ve bunun için referanduma gitme tartışmalarını yapmaktadır.

1979 sonrası 10 yıllık süre boyunca Britanya siyasetine yön veren isim "Demir Lady" olarak da bilinen Margaret Thatcher'dı. 89'da parti içinden John Mayor'a tarafından devrilene kadar Thatcher, serbest pazar, arz yanlı ekonomi ve özelleştirme gibi neoliberal politikalarla Britanya siyasetini ve dünya siyasetini, ABD Başkanı Ronald Reagan'la beraber, etkileyen önemli politik figürlerden biri olmuştur.

Britanya siyasetinin bir diğer önemli figürlerinden biri ise 1997'de İşçi Partisi'nin tarihinde en yüksek milletvekilini çıkarmasında ve yine ilk defa üç seçim art arda kazanmasında önemli bir rol oynayan Tony Blair'dır. Blair'ın bu çıkışında, Yeni İşçi Partisi (*New Labour*) ve Üçüncü Yol (*Third Way*) gibi söylemlerle, piyasanın önemini anlayan ancak sosyal adaleti de elden bırakmayan politikaları benimsemesi önemli rol oynamaktadır. Blair'ı önemli kılan diğer bir gelişme de 11 Eylül 2001'de ABD'de yapılan saldırı sonrası uluslararası terör karşısında Bush ile beraber yürütülen ortak siyasettir. Uluslararası terörle mücadele konusunda önceleri ilgi gördüğü söylenilebilecek bu siyaset, Irak'a nükleer silah olduğu gerekçesi ile yapılan askeri

harekât kararı sonrası ciddi tepkiler almıştır. Bazı bakanların, milletvekillerinin istifası ile sonuçlanacak bu harekât aslında Blair'ın da altını oymuştur ve ilerleyen süreçte popülerliğini kaybetmiştir.

2010'lu yıllara gelindiğinde ise Muhafazakârların yeniden sahneye çıktığı görülecektir. 2005 seçimleri sonrası İşçi Partisi'nin iktidara gelişi ile istifa eden Michael Howard'ın ardından partinin başkanlığına seçilen David Cameron ile 2010 seçimlerinde birinci parti oldu. 1992'den bu yana seçim kazanamayan Muhafazakârlar birinci parti olmasına karşın iktidarı Liberal Demokrat Parti ile paylaşmak zorunda kaldı ve koalisyon kuruldu. 2015 seçimlerinde ise tek başına iktidarı elde etti.

Tablo2: 1945-2015 yılları arası Birleşik Krallık seçim sonuçları

YIL	PARTİ	ORAN	SANDALYE	BAŞBAKAN
1945	Labour Party	%47.8	393	Clement Attlee
	Conservative Party	%39.8	213	
1950	Labour Party	%46.1	315	Clement Attlee
	Conservative Party	%43.5	297	
1951	Conservative Party	%48.0	321	Winston Churchill
	Labour Party	%48.8	295	
1955	Conservative Party	%49.7	344	Anthony Eden (1955-57)
	Labour Party	%46.4	277	Harold Macmillan (1957-59)
1959	Conservative Party	%49.4	365	Harold Macmillan (1959-63)
	Labour Party	%43.8	258	A.Douglas Home (1963-64)
1964	Labour Party	%44.1	317	Harold Wilson
	Conservative Party	%43.4	304	
1966	Labour Party	%47.9	363	Harold Wilson
	Conservative Party	%41.9	253	
1970	Conservative Party	%46.4	330	Edward Heath
	Labour Party	%43.0	287	
1974(1)	Labour Party	%37.2	301	Harold Wilson
	Conservative Party	%37.9	297	
1974(2)	Labour Party	%39.3	319	Harold Wilson (1974-76)
	Conservative Party	%35.8	277	James Callaghan (1976-79)
1979	Conservative Party	%43.9	339	Margaret Thatcher
	Labour Party	%36.9	269	
1983	Conservative Party	%42.4	397	Margaret Thatcher
	Labour Party	%27.6	209	
1987	Conservative Party	%42.2	376	Margaret Thatcher
	Labour Party	%30.8	229	
1992	Conservative Party	%41.9	336	John Major
	Labour Party	%34.4	271	

1997	Labour Party	%43.2	418	Tony Blair
	Conservative Party	%30.7	165	
2001	Labour Party	%40.7	412	Tony Blair
	Conservative Party	%31.7	166	
2005	Labour Party	%35.2	356	Tony Blair (2005-2007) Gordon Brown (2007-2010)
	Conservative Party	%32.4	198	
2010	Conservative Party	%36.1	306	David Cameron (Liberal Demokratlar ile koalisyon)
	Labour Party	%39.0	258	
	Liberal Democrat	%23.0	57	
2015	Conservative Party	%36.9	331	David Cameron
	Labour Party	%30.4	232	

Kaynak: <http://researchbriefings.parliament.uk/ResearchBriefing/Summary/RP12-43>

BİRLEŞİK KRALLIK VE YABANCILAR

Birleşik Krallık'ta yaşayan yabancılar incelendiği zaman ise 2004-2014 yılları arasında önemli değişiklikler göze çarpmaktadır (Tablo 3 ve Tablo 4). Özellikle 2004 yılında Polonya'nın ve 2007 yılında Bulgaristan ile Romanya'nın Avrupa Birliği'ne girişi Birleşik Krallığın göçmen yapısını değişikliğe uğratmıştır. Ayrıca Tablo4'e bakıldığında en çok yabancı vatandaşın (yaklaşık 1,5 milyon) Birleşik Krallık'ın eski sömürgeleri olan Güney Asya bölgesinden olduğu görülecektir. 10 yıl içerisinde Britanya'daki Hindistanlı ve Pakistanlı vatandaşların nüfusu yaklaşık iki katına çıkarken, Bangladeşlilerin nüfusu ise çok küçük bir artış göstermiştir.

Tablo3: 2004 yılı Yurtdışı doğumlu nüfus

Sıra	Ülke	Nüfus (Bin)
1.	Hindistan	466
2.	İrlanda	458
3.	Pakistan	276
4.	Almanya	269
5.	Bangladeş	200
6.	Güney Africa	187
7.	A.B.D	154
8.	Çin	138
9.	Jamaika	134
10.	Kenya	131
17.	Polonya	75
20.	Kıbrıs (AB)	69
21.	Türkiye	67

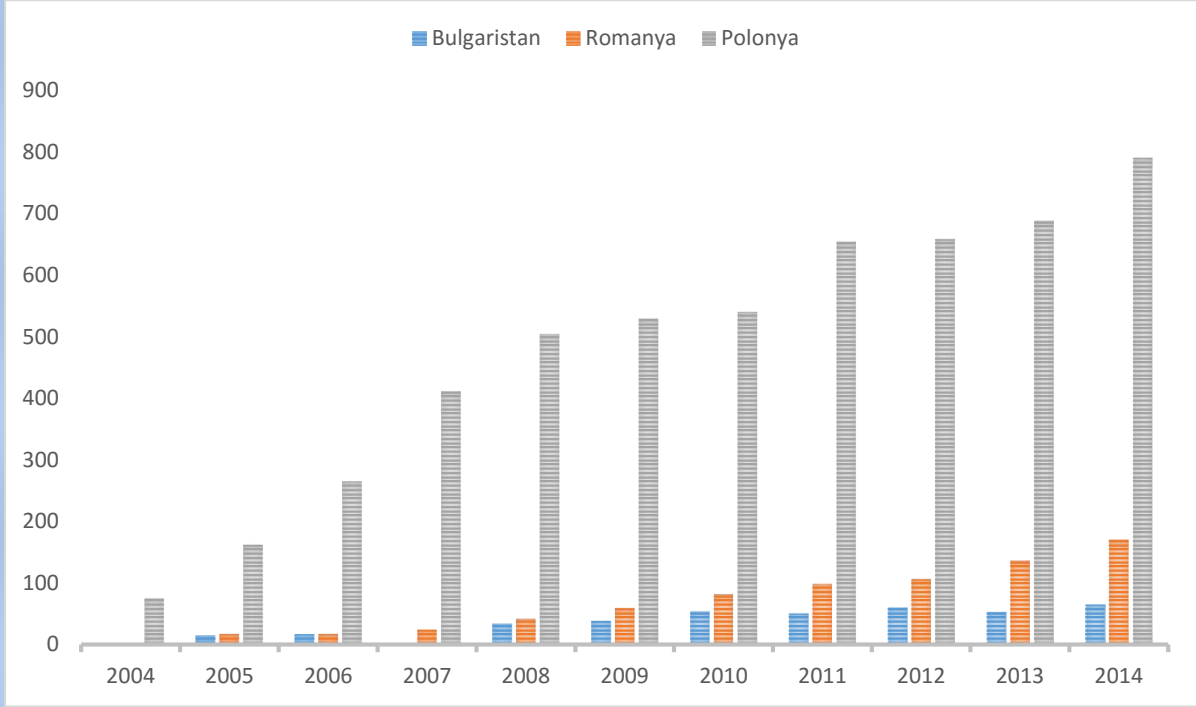
Kaynak: www.ons.gov.uk

Tablo4: 2014 yılı Yurtdışı doğumlu nüfus

Sıra	Ülke	Nüfus (Bin)
1.	Hindistan	793
2.	Polonya	790
3.	Pakistan	523
4.	İrlanda	383
5.	Almanya	301
6.	Bangladeş	212
7.	Güney Africa	201
8.	Çin	196
9.	A.B.D	187
10.	Nijerya	178
11.	Romanya	170
27.	Türkiye	82
38.	Kıbrıs (AB)	60

2004 yılı itibariyle Britanya'daki yabancılara bakıldığı zaman 75 bin civarı olan Polonya vatandaşı sayısı AB'ye dâhil olduktan sonra 10 yıl gibi bir sürenin ardından 10 kat artarak 800 bin rakamına ulaşmıştır. 2007 sonrası AB'ye dâhil olan Romanya vatandaşları da yaklaşık 10 kata varan bir nüfus artışı göstermektedir. (Tablo 5)

Tablo5: Birleşik Krallıktaki Polonya, Romanya ve Bulgaristan Vatandaşlarının 2004-2014 Arası Değişimi

Kaynak: www.ons.gov.uk'dan derlenmiştir.

Bu durum ise bize Müslüman göçmenlerin ülkeyi "işgal ettiği" yönündeki algının da aslında medyada veya çeşitli platformlarda bahsedildiği kadar önemli olmadığını göstermektedir. Britanya'ya yaklaşık 10 yıl içerisinde gelen Hindistan, Pakistan, Bangladeşlilerin tamamını dahi Müslüman olarak kabul etsek bir Polonya kökenliler kadar artış göstermediği gözlemlenebilir. Bugün yaklaşık olarak 7 milyon yabancı vatandaşa sahip olan Birleşik Krallık'a bakıldığında 2011 yılı itibariyle Müslüman sayısının 2.71 milyon (toplam nüfusun % 4,2'si) olduğu söylenmektedir.²

Türkiye kökenli nüfusun 82 bin civarında olmasından ötürü İngiltere'deki yabancılar hakkındaki politik tartışmalar daha çok Müslüman nüfus ve Hintliler üzerinden yapılmaktadır. Krallık'ta Müslüman nüfusta en etkili grubu öncelikle Pakistanlılar oluşturmaktadır.

² "İngiltere'de Müslüman sayısı 10 yılda iki kat arttı", http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/02/150212_ingiltere_muslumanlar , erişim tarihi: 15.01.2015

BİRLEŞİK KRALLIK'IN YABANCILAR POLİTİKASI

2010 sonrası muhafazakârların iktidara gelişi ile Krallık'ın yabancılara yönelik politikaları farklılık arz etmeye başlamıştır. Muhafazakâr Parti'nin 2010 ve 2015 seçimleri öncesi en önemli vaatlerinden birisi “yüzbinlere varan göçmen sayısını on binlere indirmektir”³. Bu rakamları yakalamak için son 5 yıldır çeşitli değişiklikler yapılmaktadır. Bu değişiklikler sadece sığınmacılar üzerinden değil, aynı zamanda AB vatandaşı olmayan ve ülkeye çalışmak ve okumak için gelenler üzerinden de şekillenmektedir.

Cameron'un yabancılara yönelik temel politikasını kontrollü bir şekilde göçmen sayısını azaltmak şekillendirmektedir. Yaptığı birçok konuşmada önceki yıllarda yapılan bu göçmen akımını kontrol etmek zorunda olduklarını söylemiştir. Bu kontrol politikası ise ekonomik nedenlerle gerekçelendirilmektedir. Çünkü Cameron “Sürülerce insan Akdeniz'i aşarak İngiltere'ye gelmek istiyor, çünkü Britanya'da iş var, büyüyen bir ekonomiyiz ve burası yaşamak için inanılmaz bir yer”⁴ diyerek göçmenleri ekonomik bir tehdit olarak lanse etmektedir. Görüldüğü gibi göçmen politikası aynı zamanda mülteci politikasını da şekillendirmektedir. Çünkü mülteci olarak ülkeye sığınmak isteyenler de, göçmenler gibi ekonomik sebepler üzerinden tartışılmaktadır. Böylece göçmen-mülteci ayrımı ortadan kalkarak ülkeye sığınmak isteyen herkesin aslında ekonomik sebeplerle hareket ettiği gibi bir durum ortaya çıkmaktadır.

Yine Cameron krallık içerisindeki göçmenlerin sayısına kayıtsız kalan ve daha önceki yıllarda olduğu gibi bizim durumumuzu çok etkilemez düşüncesinde olan Britanyalı'lara şunu söylemektedir: “bu düşüncede olanlar henüz bu kadar fazla göçün etkilerine maruz kalmayanlardır, onlar çocuklarının sınıflarını aşırı kalabalık olarak bulmamışlardır, onlar asla sosyal konut sıralarında beklememişlerdir”⁵. Bu tarz söylemlerle göçmenlerin, “Britanyalıların” yaşam standartlarını etkileyeceğini, onların yaşam kalitesini düşüreceğini ima etmektedir.

Muhafazakârların yabancılara yönelik politikalarından bir diğeri de vasıflı işçiler üzerinden yürütülenlerdir. 2016 Nisan'ında öğretmen, hemşire, akademisyen mühendis vs. gibi vasıflı işçilere ilişkin yürürlüğe girecek olan yasal değişikliğe göre yıllık 35.000 sterlin üzerinde gelire

³ “İngiltere'de göçmen rekoru kırıldı”, <http://www.dw.com/tr/ingilterede-g%C3%B6%C3%A7men-rekoru-k%C4%B1r%C4%B1d%C4%B1/a-18679444>, Erişim tarihi: 17.01.2016

⁴ “Calais crisis: Cameron condemned for 'dehumanising' description of migrants”, <http://www.theguardian.com/uk-news/2015/jul/30/david-cameron-migrant-swarm-language-condemned>, erişim tarihi: 16.01.2016

⁵ “David Cameron's EU speech: full text”, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-30250299> Erişim tarihi: 16.01.2016

sahip olmayanlar artık ülkeyi terk etmek zorunda kalacaktır. Krallık'ta yabancı statüsündeki vasıflı işçiler “Tier 2 Skilled Worker visa” vizesi kapsamında 5 yıllık bir vize alıyorlar ve vize bitiminde ya ülkeyi terk ediyorlar ya da yerleşim izni olarak (*Indefinite Leave to Remain*) kalabiliyorlardı. Ancak bu yasal düzenleme ile yıllardır ülkede çalışanlar dâhil eğer bu gelir seviyesinin altındaysa ülkeyi terk etmek zorunda kalacaklardır. Yıllık ortalama gelirin 25.600 sterlin olduğu tahmin edilen Birleşik Krallık'ta bu yasa ile birçok kişinin ülkeyi terk etmek zorunda kalacağı tahmin edilmektedir.⁶ İşleri Bakanı Theresa May bu yasaı “sadece en iyilerin ve en başarılıların İngiltere’de devamlı kalmasını sağlayacak”⁷ bir yasa olarak savunmuştur.

Göçmenlere ilişkin yapılan bir diğer değişiklik de aile birleşimi meselesinde karşımıza çıkmaktadır. 2012 yılında eşi İngiliz olan ama kendisi AB üyesi olmayan vatandaşların ülkede kalabilmek için 18.900 sterlin kazanması gerekmektedir. Bu gelir eşliğini aşmadığı için çoğu aile bölünmüş durumdadır. Bu ailelerin 18 bine yakınını Türk aileler oluşturmaktadır.⁸

Cameron’un göçmen sayısını 10 binlere indirmek üzere uyguladığı politikalardan birisi de yabancı öğrencilere yönelik politikalardır. Çünkü yabancı öğrenciler de ülke içerisinde göçmen statüsünde değerlendirilmektedir. Bu anlamda atılan en önemli adım 2012 yılında yabancı öğrencilerin mezuniyet sonrası iki yıl daha kalıp çalışabilmelerini sağlayan “*Post-study work visa*”nın kaldırılmasıdır.⁹ Ülke içerisinde herkesin ücretsiz faydalanabileceği sağlık sistemi de, sağlık sisteminin yabancılar tarafından kötüye kullanıldığı ve bazı milletvekillerinin öğrencilerin ülkelerinde pahalı olan ameliyatları olabilmek için geldikleri iddiası üzerine paralı hale getirildi. Öğrenciler bundan sonra sağlık fonu adı altında her yıl 150 sterlin ödemek zorundadırlar. Bu günlerde yabancı öğrencilere okudukları sürece verilen 20 saat çalışma izninin de kaldırılması gündemdedir. Bu ve bunun gibi gelişmelerin aslında Cameron açısından 2013-2014 yılı itibariyle “meyvesinin alındığı” söylenilebilir. Çünkü ilk defa 1983 yılından itibaren İngiltere’ye okumaya giden öğrenci sayısında düşüş yaşanmıştır.¹⁰

⁶ <http://www.stop35k.org/#!blank/c1enr>, Erişim tarihi: 17.01.2016

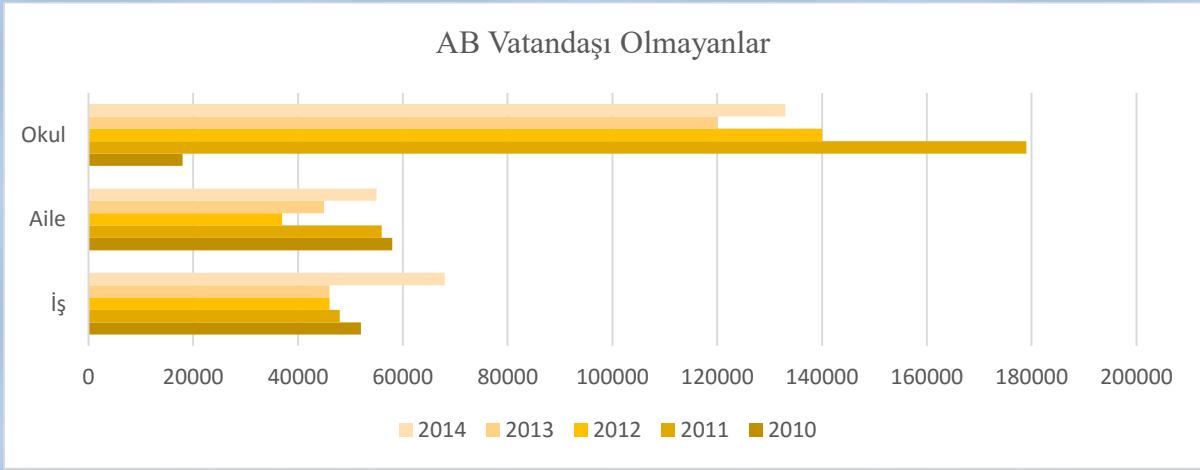
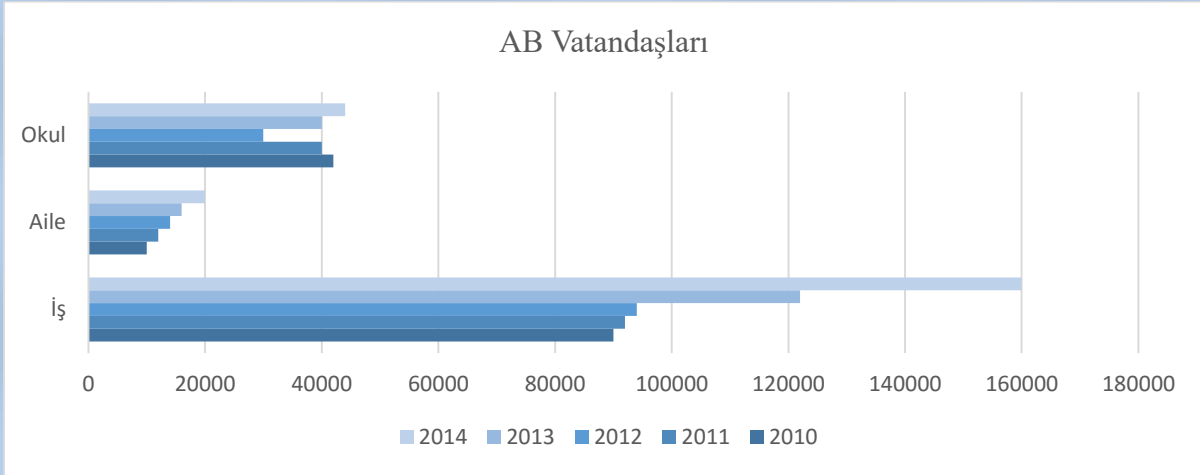
⁷ “İngiltere’nin Göç Politikası: Eskiler Gitsin, Yeniler Gelmesin”, <http://bianet.org/biamag/siyaset/166941-ingiltere-nin-goc-politikasi-eskiler-gitsin-yeniler-gelmesin>, Erişim tarihi: 18.01.2016

⁸ “İngiltere’nin Göç Politikası: Eskiler Gitsin, Yeniler Gelmesin”, <http://bianet.org/biamag/siyaset/166941-ingiltere-nin-goc-politikasi-eskiler-gitsin-yeniler-gelmesin>, Erişim tarihi: 18.01.2016

⁹ “A guide to the government's new rules for international students”, <http://www.theguardian.com/education/2015/jul/29/a-guide-to-the-governments-new-rules-for-international-students>, Erişim tarihi: 19.01.2016

¹⁰ “İngiltere’nin Göç Politikası: Eskiler Gitsin, Yeniler Gelmesin”, <http://bianet.org/biamag/siyaset/166941-ingiltere-nin-goc-politikasi-eskiler-gitsin-yeniler-gelmesin>, Erişim tarihi: 18.01.2016

Tablo 6: Birleşik Krallık'taki Göçmenlerin Geliş Motivasyonları

Kaynak: <https://fullfact.org/immigration/uk-migration-policy-2010-general-election/>

Yukarıdaki Tablo 6'da net bir biçimde görüleceği üzere 2010 yılından itibaren iş için gelen Avrupa Birliği vatandaşlarının sayısında iki kata varan bir artış yaşanmıştır. Aynı şekilde AB vatandaşı olmayanlarda küçük bir artış gözlenmektedir. Ancak yukarıda belirtildiği gibi AB dışı öğrencilerin sayısında ciddi düşüş yaşanmıştır. Öğrencilere yönelik yukarıdaki düzenlemelerin bu düşüşte önemli bir rol oynadığı söylenilebilir.

BİRLEŞİK KRALLIK'TA İNSAN HAKKI İHLALLERİ

Bu başlık altında, Britanya'da yaşanan hak ihlalleri medya taraması sonucu elde edilen olaylar bağlamında değerlendirilecektir.

Kırmızı Kapı ve Kırmızı Bileklik Hadiseleri

İngiltere'nin Middlesbrough kasabasında "G4S" şirketinin güvenlik ihalesini aldığı ve bölgede taşeron şirketi "Janost" tarafından tahsis edilen kırmızı kapılı evlerde kalan sığınmacıların karşılaştığı ayrımcılık bunlardan biridir. Times gazetesi bölgede yaptığı araştırmada

sığınmacılara ait 168 evi ziyaret ettiklerini ve bu evlerden 155'inin kapılarının kırmızı renkte olduğunu belirtti.¹¹ Sığınmacılar kırmızı kapıların kendilerini tanınır, bilinir hale getirdiğini ve bu yüzden saldırılara maruz kaldıklarını söylediler. Bunun yanında birçok sığınmacı ile yapılan görüşmede, sığınmacılar evlerinin kapısının renginden dolayı sürekli baskı altında olduklarını ve taş ve yumurta gibi saldırılara maruz kaldıklarını ifade ettiler.¹² Örneğin, Ahmed Zubair adlı sığınmacı, diğer sığınmacıların da evlerinin kapılarının kırmızı olduğunu fark etmesinin ardından, bu rengin sığınmacıların nerede yaşadığını belli etmek amacıyla izlenen politika olduğunu düşünmeye başlamış ve kapının rengini beyaz renge boyamıştır. Kapıyı boyadıktan sonra artık saldırılara maruz kalmadığını söyleyen Zubair bu durumun ancak 2 hafta sürdüğünü daha sonra ise Janost'ın çalışanı tarafından tekrar kırmızıya boyandığını söyledi.¹³ Bu ve bunun gibi birçok ayrımcılık hadisesinin yaşandığı bölgede sığınmacılarla ilgilenen G4S şirketi ise bunun kasıtlı yapılmış bir şey olmadığını dile getirirken İngiltere İçişleri Bakanlığı olayla ilgili soruşturma başlattığını duyurdu.¹⁴

Bu olay açıkça bir ayrımcılık olarak karşımıza çıkmakta ve Nazi Almanya'sı döneminde Yahudileri fişlemek için kullanılan Davud Yıldızı sembolünü hatırlatmaktadır. Bölgede yaşayan onlarca sığınmacının nerede yaşadığının bilinmesi, saldırılara davetiye çıkartmaktadır. Nitekim kapısının rengini değiştiren Zubair'in de belirttiği gibi kapı renginin değişmesinden sonra saldırıların olmadığını söylemesi bu durumu net bir şekilde açıklamaktadır. Sığınmacı olduklarının bilinmesinden ötürü insanlık dışı muamelelere maruz kalmakta, camlarına yumurtalı ve taşlı saldırılar, posta kutularına balgamlar, evlerinin girişlerine bırakılan köpek dışkıları ve kapılarına yazılan ırkçı yazılar bu insanlık dışı muamelelerden sadece bir kaçını oluşturmaktadır.

Galler'in Cardiff şehrinde yaşanan kırmızı bileklik hadisesi ise bir başka ayrımcılık örneği olarak karşımıza çıkmaktadır. İçişleri Bakanlığı ile anlaşmalı bir şirketin evlerinde kalan sığınmacılar her gün şirket tarafından verilen bileklikleri takmak zorundadırlar. Takmadıkları

¹¹ "Asylum seekers in north-east claim they are identifiable by red doors", <http://www.theguardian.com/uk-news/2016/jan/20/asylum-seekers-north-east-claim-identifiable-red-doors-houses>, Erişim tarihi: 20.01.2016

¹² "Every day there is an arson attack because of the red door", <http://www.bbc.com/news/uk-35365814>, Erişim tarihi: 21.01.2016

¹³ "I chose the colour of peace": the asylum seeker who repainted his red front door"

<http://www.theguardian.com/uk-news/2016/jan/20/asylum-seeker-repainted-red-front-door-colour-peace>, Erişim tarihi: 21.01.2016,

"G4S bosses admit number of asylum seeker homes with red doors 'too high'",

<http://www.theguardian.com/business/2016/jan/26/g4s-jomast-bosses-admit-number-asylum-seeker-red-doors-too-high-select-committee>, Erişim tarihi: 26.01.2016

¹⁴ "İngiltere'de mültecilere kırmızı kapılı evler", <https://www.youtube.com/watch?v=O5WiXHFqoN8>, Erişim tarihi: 22.01.2016

takdirde yemek verilmeyen sığınmacılar bu bileklikleri taktıkları sırada türlü ayrımcılıklara maruz kalmaktadırlar. Örneğin: *Eric Ngalle*, Cardiff’te yaşadığı yılların hayatının en korkunç yılları olduğunu söylerken, bilekliği takmaktan nefret ettiğini ve bazen bilekliği takmadığını, tabi bu durumda yemek alamadan, geri gönderildiğini belirtmektedir. Bileklikleri takmadıkları takdirde İçişleri Bakanlığına bildireceklerini söyleyen Ngalle, kaldıkları yerden yemek almaya gidecekleri yere her gün yaklaşık 10 dakika yürüdüklerini ve bu sırada bilekliklerini görenlerin onlara saldırılarda bulunduğunu ve “ülkenize dönün” şeklinde bağırıldığını söylemektedir. Ayrıca bu bilekliklerin çıkarılması halinde tekrar geri mühürlenemediğinden yemek yemek istiyorsak bunları takmalıyız dedi. Bir başka sığınmacı *Maher*, bu bileklikleri taktığımızı gören insanlar bizlerin kim olduğunu ve nerede yaşadığımızı anlıyorlardı. Bu durumda biz bu toplum ile eşit olmadığımızı hissediyorduk demektedir. Yine bir diğer sığınmacı *Mogdad Abdeen* ise bu bileklikleri takmadıkları takdirde söylerken, bilekliklerin kendilerini ikinci sınıf bir vatandaş gibi hissettirdiğini söylemektedir.¹⁵

Her iki uygulama da akıllara Roma’nın kölelerine uyguladığı demir boyunluk takma ve Nazilerin Yahudilere uyguladıkları Davud Yıldızı taşıma zorunluluğu gibi çağdışı uygulamaları hatırlatmaktadır. Tüm insanların eşitliğini kabul eden Evrensel İnsan Hakları Beyannamesine imza atan ve kabul eden İngiltere’de bu tür uygulamaların yaşanması insan hakları çerçevesinde kabul edilemeyecek bir davranıştır.

Tramvayda İrkçi Saldırı

İngiltere’nin kuzeyindeki Salford şehrinde bir tramvayda yaşanan ırkçı saldırı İngiltere’deki ırkçılığa örnek olarak gösterilebilir. İki Asyalı kadın tramvayda seyahat ettiği sırada karşılarında bulunan bir İngiliz kadının ırkçı saldırılarına maruz kaldılar. İngiliz kadın karşısında duran Asyalı kadınlara “ne olacaksın cerrah mı? peki ya sen (yanındakine seslenerek) hemşire mi?” diyerek onları aşağılamaya çalışmış ve “sizlerin yaşlandığımda gerçekten bana bakmanızı istediğimi mi düşünüyorsunuz? diyerek hakaretlerine devam etmiştir. Bu olay karşısında sakince duran Asyalı kadınların daha sonra üniversitede öğretim görevlisi olduğunu

¹⁵“Asylum seekers made to wear coloured wristbands in Cardiff” <http://www.theguardian.com/uk-news/2016/jan/24/asylum-seekers-made-to-wear-coloured-wristbands-cardiff>, Erişim tarihi: 25.01.2016, “Sığınmacılara kırmızı bileklik ve kırmızı kapaı uygulaması” <http://www.londragazete.com/2016/01/25/siginmacilara-kirmizi-bileklik-ve-kirmizi-kapi-uygulamasi/>, Erişim tarihi: 25.01.2016, “Galler’de sığınmacılara 'renkli bileklik' uygulaması”, <http://www.hurriyet.com.tr/gallerde-siginmacilara-renkli-bileklik-uygulamasi-40044759>, Erişim tarihi: 25.01.2016

öğrenince “sizlerin ne çocuklarıma ne de torunlarıma bir şeyler öğretmenizi istemiyorum” demiştir. Daha sonra da yabancı hemşirelerin kendisine bakmasını istemediğini söylemiştir.¹⁶

İngiltere’de PEGİDA’nın Kuruluşu

İslam ve göçmen karşıtı tutumları ile bilinen PEGİDA (Patriotic Europeans Against the Islamicisation of the West = Batı’nın İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar) aşırı sağcı İngiltere Savunma Ligi (English Defence League) lideri Tommy Robinson liderliğinde İngiltere’de resmen kurulmuştur. Kuruluş sonrası konuşmada Robbinson "Bu ülkede İslamiyet’le ilgili ideolojik bir sorunumuz var. PEGIDA’nın Almanya’da direndiği gibi biz de İngiltere’de direnmek istiyoruz. Bir faşist ideoloji olarak İslamiyet’e karşıyız, bizler Müslüman karşıtı bir grup değiliz, Müslümanların İslamiyet’in kurbanı olduğunu düşünüyoruz" dedi.¹⁷

İngilizce Öğrenme Meselesi

İngiliz lider David Cameron tarafından The Times gazetesi için yazılan makalede Cameron, göçmenlerin ve özellikle de Müslüman kadınların topluma entegrasyonunu sağlamak için İngilizce öğrenmeleri gerektiğini söyledi. Çok sayıda Müslüman kadının ya çok az ya da hiç İngilizce konuşmadığını söyleyen Cameron, bizim göçmenlere karşı olduğu gibi göçmenlerin de bize karşı bazı sorumlulukları var diyerek, artık göçmenlerin İngilizce bilme seviyelerinin Birleşik Krallık’ta kalmalarında etkili olacağını belirtmiştir. Daha sonra bir radyo programına katılan Cameron, “Birleşik Krallık’taki Müslüman toplumun bazı erkek üyelerinin kadınların evden tek başına çıkmasına ve İngilizce öğrenmesine engel olduğunu, bu durumun da Müslüman kadınların ana akım toplumdaki ayrı kalmasına sebep oluşturduğunu belirterek, "İngilizce konuşmakla aşırı olmak arasında bir tür sıradan bağlantı var demiyorum. Tabii ki de yok, bunu söylemek çok saçma olurdu. Ancak, eğer İngilizce konuşamıyorsanız, entegre

¹⁶“Tramvaydaki İrkçi Saldırı Kameralara Yakalandı” http://www.londrali.com/news_list/view/2199/tramvaydaki-irkci-saldiri-kameralara-yakalandi, Erişim tarihi: 22.01.2016, “I don't want you teaching my kids” <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3408961/I-don-t-want-teaching-kids-horrendous-moment-woman-racially-abuses-Asian-university-lecturer-friend-Manchester-tram.html>, Erişim tarihi: 21.01.2016, “Watch woman's vile racist rant at Asian women on tram” <http://www.manchestereveningnews.co.uk/news/greater-manchester-news/watch-womans-vile-racist-rant-10763958> , Erişim tarihi: 21.01.2016

¹⁷ “Anti-Islam Group PEGIDA Launches UK Branch”, <http://news.sky.com/story/1616682/anti-islam-group-pegida-launches-uk-branch>, Erişim tarihi:06.01.2016,

“PEGİDA İngiltere resmen kuruldu”, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/pegida-ingiltere-resmen-kuruldu/500834>, Erişim tarihi: 05.01.2016,

“İslam’a karşı ırkçı bir örgüt kuruldu”, <http://www.londragazete.com/2016/01/06/islama-karsi-irkci-bir-orgut-kuruldu/>, Erişim tarihi: 06.01.2016

olamazsınız. Bu nedenle, kimliğinizi anlamada bazı zorluklar çekebilir, IŞİD'in gönderdiği aşırı mesajla yönelik daha duyarlı olabilirsiniz" dedi.¹⁸

Aslında Cameron'un bu tehditkâr sözlerinin sorunlu olduğu ve Müslümanlara karşı bazı ön kabullere dayandığı söylenilebilir. Müslüman erkeklerin kadınların dil öğrenmesinde engel teşkil ettiği görüşü de, İngilizce konuşamayanlarla DAİŞ mesajlarına karşı duyarlılık arasında kurulan ilişki de aslında bu önyargının neticesi olarak okunabilir. Ayrıca DAİŞ'e katılan Britanyalıların çok iyi İngilizce bildiği göz önüne alındığında (Jihadist John) bu yorumun ön kabullerden beslendiği rahatlıkla ifade edilebilir.

“Terraced House” – “Terrorist House” Meselesi

Yine İngilizce meselesi ile alakalı bir başka önyargı ise Müslüman bir çocuğun derste yaptığı bir yazım yanlışında karşımıza çıkmaktadır. 10 yaşındaki Müslüman öğrenci İngilizce dersinde “teraslı bir evde yaşıyorum (I live in a terraced house)” demek isterken yazım yanlışı yaparak “terörist bir evde yaşıyorum (I live in a terrorist house)” yazınca polis tarafından soruşturulma başlatılmış ve evde yapılan ziyarette çocuk ile görüşülerek ailenin bilgisayarı incelenmiştir. Polis tarafından yapılan açıklamada bunun basit bir yazım ve telaffuz hatası olmadığı söylenirken, öğretmenlerin sorumlu davrandığını ve bazı şeylerden endişelendiklerini söyledi. 2015 Temmuz'unda düzenlenen terörle mücadele ve güvenlik yasasında öğretmenler bu gibi durumlarda şüphelendikleri davranışlar olursa onu polise bildirmekle zorunlu tutulmuşlardı. Britanya'nın en büyük Müslüman çatı örgütü Britanya Müslüman Konseyi sekreteri Migdaad Versi'nin söylediklerine göre bu tarz onlarca olay yaşanmaktadır. Versi'ye göre okullarda öğretmenlere “önleme görevi” verilmesiyle, bireyler artık olaylara güvenlik penceresinden bakmaktalar ve öğrenci yerine potansiyel terörist olarak görmektedirler.¹⁹

SNP'li vekilden İslam düşmanlığı

İskoçya'nın Dundee şehrinde İskoç Ulusal Partisi (SNP) milletvekili Craig Melville'nin Paris saldırıları sonrası Müslüman SNP'li meslektaşına İslam düşmanlığı içeren mesajlar attığı iddia edildi. Melville tarafından atıldığı iddia edilen mesajlarının birinde şu sözler yer almaktadır:

¹⁸ “İngiltere'de Müslüman kadınlara İngilizce eğitimi”, <http://www.radikal.com.tr/dunya/ingilterede-musliman-kadinklara-ingilizce-egitimi-1498959/>, Erişim tarihi: 18.01.2016,

“Muslim women 'must improve English or face deportation”, <http://www.westernmorningnews.co.uk/Muslim-women-improve-English-face-deportation/story-28547675-detail/story.html>, Erişim tarihi: 18.01.2016

¹⁹“Family demand police apology after officers investigate young Muslim boy's 'terrorist/terraced' mix-up”, <http://www.thecourier.co.uk/news/uk/family-demand-police-apology-after-officers-investigate-young-muslim-boy-s-terrorist-terraced-mix-up-1.920494>, Erişim tarihi: 20.01.2016.

“Lancashire 'terrorist house' row 'not a spelling mistake'”, <http://www.bbc.com/news/uk-england-lancashire-35354061>, Erişim tarihi: 20.01.2016.

“kişisel algılama, ama senin o ‘kahrolası’ dininden nefret ediyorum ve bütün hayatım boyunca senin pisliğini yenmek için elimden geleni yapacağım”. Bunun üzerine başlatılan soruşturma devam etmektedir. Olayın ardından SNP sözcüsü “İslamofobia’ya partimizde müsaade etmeyeceğiz, bunu şiddetli bir şekilde kınıyoruz derken” bir başka SNP’li yetkili bu olayın kanıtlanması halinde Milvelle’in partide barınamayacağını belirtti.²⁰

SONUÇ

Sonuç olarak Britanya’da hak ihlalleri daha çok yabancı statüsündeki vatandaşlar, göçmenler, sığınmacılar ve mülteciler üzerinden ortaya çıkmaktadır. Kendi topraklarından ayrılıp bazen daha iyi bir yaşam için bazen ise savaş, kıtlık, yokluk vb. hallerde zorunlu olarak Avrupa’ya göç eden insanların buralarda karşılaştığı sorunlar, genellikle buldukları durum itibariyle görmezden gelinmektedir. Kırmızı bileklik ve kırmızı Kapı gibi uygulamalar ve bunların sonucunda maruz kalınan ayrımcılıklar ve insan hakkı ihlalleri Nazi dönemi uygulamalarını hatırlatmaktadır. Toplam nüfusa bakıldığında Britanya’nın %4,2’lik kısmını oluşturan Müslüman yabancılar da ciddi hak ihlalleri ile karşılaşmaktadır. Özellikle Paris saldırıları sonrası Müslümanlara yönelik artan baskı, PEGIDA’nın eylemleri ile beraber meydanlarda kitleselleşerek Müslümanlar ve göçmenler için bir baskı oluşturmaktadır. Ve bu durum da insan hakkı ihlallerine kapı aralamaktadır.

²⁰ “SNP politicians distance themselves from councillor facing anti-Islamic text allegations”, <http://www.thecourier.co.uk/news/politics/snp-politicians-distance-themselves-from-councillor-facing-anti-islamic-text-allegations-1.920095>, Erişim tarihi: 18.01.2016.

“Craig Melville can keep seat on Dundee City Council while Islamophobia probe is carried out”, <http://www.thecourier.co.uk/news/local/dundee/craig-melville-can-keep-seat-on-dundee-city-council-while-islamophobia-probe-is-carried-out-1.920297>, Erişim tarihi: 19.01.2016.

“SNP councillor Craig Melville in 'anti-Islamic texts' probe”, <http://www.bbc.com/news/uk-scotland-scotland-politics-35334172>, Erişim tarihi: 16.01.2016.

“Councillor Craig Melville reported over claims of 'anti-Islamic' texts” <http://www.bbc.com/news/uk-scotland-scotland-politics-35352280>, Erişim tarihi: 19.01.2016.

KAYNAKÇA

- “A guide to the government's new rules for international students”, <http://www.theguardian.com/education/2015/jul/29/a-guide-to-the-governments-new-rules-for-international-students>, Erişim tarihi: 19.01.2016
- “Anti-Islam Group PEGIDA Launches UK Branch”, <http://news.sky.com/story/1616682/anti-islam-group-pegida-launches-uk-branch>, Erişim tarihi:06.01.2016
- “Asylum seekers in north-east claim they are identifiable by red doors”, <http://www.theguardian.com/uk-news/2016/jan/20/asylum-seekers-north-east-claim-identifiable-red-doors-houses>, Erişim tarihi: 20.01.2016
- “Asylum seekers made to wear coloured wristbands in Cardiff” <http://www.theguardian.com/uk-news/2016/jan/24/asylum-seekers-made-to-wear-coloured-wristbands-cardiff>, Erişim tarihi: 25.01.2016
- “Calais crisis: Cameron condemned for 'dehumanising' description of migrants”, <http://www.theguardian.com/uk-news/2015/jul/30/david-cameron-migrant-swarm-language-condemned> , erişim tarihi: 16.01.2016
- “Councillor Craig Melville reported over claims of 'anti-Islamic' texts” <http://www.bbc.com/news/uk-scotland-scotland-politics-35352280>, Erişim tarihi:19.01.2016
- “Craig Melville can keep seat on Dundee City Council while Islamophobia probe is carried out”, <http://www.thecourier.co.uk/news/local/dundee/craig-melville-can-keep-seat-on-dundee-city-council-while-islamophobia-probe-is-carried-out-1.920297>, Erişim tarihi:19.01.2016
- “David Cameron's EU speech: full text”, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-30250299>, Erişim tarihi: 16.01.2016
- “Every day there is an arson attack because of the red door”, <http://www.bbc.com/news/uk-35365814>, Erişim tarihi: 21.01.2016
- “Family demand police apology after officers investigate young Muslim boy's ‘terrorist/terraced’ mix-up”, <http://www.thecourier.co.uk/news/uk/family-demand-police-apology-after-officers-investigate-young-muslim-boy-s-terrorist-terraced-mix-up-1.920494>, Erişim tarihi: 20.01.2016

- “G4S bosses admit number of asylum seeker homes with red doors 'too high’”,
<http://www.theguardian.com/business/2016/jan/26/g4s-jomast-bosses-admit-number-asylum-seeker-red-doors-too-high-select-committee>, Erişim tarihi: 26.01.2016
- “Galler'de sığınmacılara 'renkli bileklik' uygulaması”,
<http://www.hurriyet.com.tr/gallerde-siginmacilara-renkli-bileklik-uygulamasi-40044759>, Erişim tarihi: 25.01.2016
- “I chose the colour of peace': the asylum seeker who repainted his red front door”
<http://www.theguardian.com/uk-news/2016/jan/20/asylum-seeker-repainted-red-front-door-colour-peace>, Erişim tarihi: 21.01.2016
- “I don't want you teaching my kids” <http://www.dailymail.co.uk/news/article-3408961/I-don-t-want-teaching-kids-horrendous-moment-woman-racially-abuses-Asian-university-lecturer-friend-Manchester-tram.html>, Erişim tarihi: 21.01.2016
- “İngiltere'nin Göç Politikası: Eskiler Gitsin, Yeniler Gelmesin”,
<http://bianet.org/biamag/siyaset/166941-ingiltere-nin-goc-politikasi-eskiler-gitsin-yeniler-gelmesin>, Erişim tarihi: 18.01.2016
- “İngiltere'de göçmen rekoru kırıldı”, <http://www.dw.com/tr/ingilterede-g%C3%B6%C3%A7men-rekoru-k%C4%B1r%C4%B1ld%C4%B1/a-18679444>,
Erişim tarihi: 17.01.2016
- “İngiltere'de mültecilere kırmızı kapılı evler”,
<https://www.youtube.com/watch?v=O5WiXHFqoN8>, Erişim tarihi: 22.01.2016
- “İngiltere'de Müslüman kadınlara İngilizce eğitimi”,
<http://www.radikal.com.tr/dunya/ingilterede-musliman-kadnlara-ingilizce-egitimi-1498959/>, Erişim tarihi: 18.01.2016
- “İngiltere'de Müslüman sayısı 10 yılda iki kat arttı”,
http://www.bbc.com/turkce/haberler/2015/02/150212_ingiltere_muslimanlar, Erişim tarihi: 15.01.2015
- “İslam'a karşı ırkçı bir örgüt kuruldu”,
<http://www.londragazete.com/2016/01/06/islama-karsi-irkci-bir-orgut-kuruldu/>, Erişim tarihi: 06.01.2016
- “Lancashire 'terrorist house' row 'not a spelling mistake’”,
<http://www.bbc.com/news/uk-england-lancashire-35354061>, Erişim tarihi: 20.01.2016
- “Muslim women 'must improve English or face deportation’”,
<http://www.westernmorningnews.co.uk/Muslim-women-improve-English-face-deportation/story-28547675-detail/story.html>, Erişim tarihi: 18.01.2016

- “PEGIDA İngiltere resmen kuruldu”, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/pegida-ingiltere-resmen-kuruldu/500834>, Erişim tarihi: 05.01.2016
- “Sığınmacılara kırmızı bileklik ve kırmızı kapı uygulaması” <http://www.londragazete.com/2016/01/25/siginmacilara-kirmizi-bileklik-ve-kirmizi-kapi-uygulamasi/>, Erişim tarihi: 25.01.2016
- “SNP councillors Craig Melville in 'anti-Islamic texts' probe”, <http://www.bbc.com/news/uk-scotland-scotland-politics-35334172>, Erişim tarihi: 16.01.2016
- “SNP politicians distance themselves from councillor facing anti-Islamic text allegations”, <http://www.thecourier.co.uk/news/politics/snp-politicians-distance-themselves-from-councillor-facing-anti-islamic-text-allegations-1.920095>, Erişim tarihi: 18.01.2016
- “Tramvaydaki Irkçı Saldırı Kameralara Yakalandı” http://www.londrali.com/news_list/view/2199/tramvaydaki-irkci-saldiri-kameralara-yakalandi, Erişim tarihi: 22.01.2016
- “Watch woman's vile racist rant at Asian women on tram” <http://www.manchestereveningnews.co.uk/news/greater-manchester-news/watch-womans-vile-racist-rant-10763958> , Erişim tarihi: 21.01.2016
- <http://www.stop35k.org/#!blank/c1enr>, Erişim tarihi: 17.01.2016